

metro

Na Mniší hoře mají více opeřenců

Brněnská zoo rozšířila ptačí kolekci. Přibylo do ní devět nových druhů, například **žluva hajní** (na snímku). Většinou **jde o ohrožené opeřence**, které zoo dosud nechová.

Tygrí svět. Také pro děti s ADHD

„Děti dokážou být zodpovědné, empatické, umí spolupracovat a vzájemně se respektovat. Jen je to musíme naučit.“ Učitelé si pochvalují českou komunikační metodu Tygrího světa, která pomáhá s integrací, dynamikou kolektivu a vytváří lepší prostředí pro studium. **STRANA 6**

LED. Úspornější budoucnost

Zásadním průlomem v oblasti osvětlení byl vynález LED, tedy světelných diod využívajících elektroluminiscenci k produkci světla. Předcházelo mu několikaleté bádání mnoha vědců z nejrůznějších oborů. Odborníci si od nich dost slibují také v budoucnosti. **STRANY 10, 11**

Do Malmö Češi vysílají Aiko

V národním kole Eurovize zvítězila na základě hlasování fanoušků zpěvačka Aiko. Příští rok bude Českou republiku reprezentovat v této mezinárodní televizní hudební soutěži. Obě semifinále i následné finále se budou konat ve švédském Malmö. **STRANA 12**

Všichni tři dnes mohou být první

Sparta může skončit na prvním místě, ale i na čtvrtém. Slavia má jistý postup s velkou šancí na triumf. Ten má už déle zajištěný Plzeň, která cílí na český pohárový rekord. Tři české fotbalové celky čekají závěrečné zápasy ve skupinách evropských pohárů. **STRANA 16**

Argentina. Léčba ekonomiky šokem

Nová vláda začala rušit výběrová řízení na veřejné zakázky a chce snížit dluh země.

Argentina v úterý prudce devalvovala měnu a škrtnla energetické a dopravní subvence (systematickou hmotnou podporu nebo výpomoc z veřejných prostředků – pozn. redakce). Nový prezident Javier Milei, který se úřadu ujal v neděli a hned varoval před tvrdými opatřeními, chce šokovou metodou ozdravit strádající ekonomiku, kde inflace výrazně přesahuje 140 procent.

Ministr hospodářství Luis Caputo v televizi oznámil devaluaci argentinského pesa o 54 procent, na 800 pesos za jeden americký dolar. Argen-

tina má druhou největší ekonomiku v Jižní Americe.

Vláda podle Caputa ruší výběrová řízení na všechny projekty veřejných prací a škrtně některá pracovní místa ve státní správě, aby snížila počty úředníků. Počet ministerstev se má snížit z 18 na devět, klesnou dotace do energetiky a dopravy a na minimum se sníží transfery do regionů.

Milei bývá označován za krajně pravicového politika, anarchokapitalistu či populistu. Ve volbách zvítězil s radikálními požadavky na ekonomický a politický obrat. Oznámil, že zavede americký dolar jako zákonné platidlo, zruší centrální banku a mnoho ministerstev a drasticky sníží sociální výdaje. Od té doby svůj tón podle agentury DPA značně zmírnil a mnoho svých pů-

vodních plánů odložil nebo upravil.

Argentina se nachází uprostřed vážné hospodářské krize. Míra inflace přesahuje 140 procent a přibližně 40 procent obyvatel žije pod hranicí chudoby. Země trpí přebujelým státním aparátem, nízkou produktivitou průmyslu a rozsáhlou šedou ekonomikou, jež stát připravuje o mnoho daňových příjmů. Národní měna peso stále ztrácí hodnotu vůči americkému dolaru v podstatě po celou dobu své existence.

Stát má podle posledních údajů obchodní deficit 43 miliard dolarů (asi 978 miliard korun). Dluh vůči Mezinárodnímu měnovému fondu činí 45 miliard dolarů, přičemž 10,6 miliardy má být do dubna uhrazeno multilaterálním a soukromým věřitelům.

IDNES.cz, ČTK

„Utrácíme více, než vyděláváme. Financování tohoto deficitu vede k problémům. Pokud ho financujete prostřednictvím tiskařského lisu, peso ztrácí hodnotu. Příšli jsme řešit kořeny problému.“

LUIS CAPUTO
ARGENTINSKÝ MINISTR
HOSPODÁŘSTVÍ

INZERCE

iDNES.cz

S námi víte víc

KRÁTCE

Pokuta pro Klatovy za pokácené stromy

Nejvyšší správní soud potvrdil rozhodnutí o pokutě 100 tisíc korun pro město Klatovy za poškození stromů při budování lanového centra. Zásah se týkal 11 vzrostlých stromů v parku Mercandinovy sady, konkrétně dubů, jasanů, javoru a lípy. Firma, která lanové centrum pro město zhotovovala, umístila přímo do kmenů šrouby.

Přírůstek v zoo – mládě dikobraza

V pražské zoologické zahradě se narodilo vzácné mládě dikobraza palawanského. „Na svět přišlo před dvěma týdny a návštěvníci ho mohou nyní spatřit v pavilonu Indonéská džungle,“ informoval mluvčí Zoo Praha Filip Mašek. Pražská zahrada je jedna z devíti zoo, které tento ohrožený druh dikobraza v Evropě chovají.

ČTK

Cena za design putuje ke zlínskému studentovi

Student Ateliéru Průmyslový design Fakulty multimediálních komunikací zlínské univerzity Jan Kaděra získal za svou bakalářskou práci zabývající se designem nastavitelného invalidního vozíku Národní cenu za studentský design Grand 2023.

Sám Kaděra říká, že jeho cílem bylo navrhnout invalidní vozík s funkční ergonomií, jenž se přizpůsobí rozměrům dítěte ve věku od čtyř do deseti let. „Do návrhu jsem také zakomponoval malou schránku s nářadím, které zajistí snadné a rychlé nastavení jednotlivých částí vozíku dle požadavků uživatele. V designérském návrhu jsem kladl důraz na praktičnost, dlouhou životnost, variabilitu a čistý

design,“ uvedl Kaděra. Bakalářskou práci vedl Martin Surman. „Osobně jsem velmi rád, že zvítězil právě designérský návrh invalidního vozíku Jana Kaděry, protože reprezentuje inovativní a současně funkční design, který by mohl zlepšit kvalitu života tělesně postižených dětí i jejich rodin. Současně jsem přesvědčen, že oceněný návrh je technicky do detailů promyšlen a v podstatě připraven pro sériovou produkci,“ uvedl Surman.

Porota udělila také Národní cenu za studentský design Junior, šest prací ocenila jako Excelentní studentský design a třinácti pracím přidělila titul Dobrý studentský design.

ČTK

Opaření svařákem nebo střet s tramvají

Kromě vlaku a aut již mnoho lidí volí také letecké adventní zájezdy do vzdálenějších evropských zemí.

děje mnoho úrazů. „Zpravidla se jedná o úrazy končetin, zaznamenali jsme však i opaření svařeným vínem a popáleniny při takzvaných ohňových atrakcích, kdy byl náš turista příliš blízko scény.

Z nepozornosti pramenil také střet pojištěného klienta s rozjíždějící se tramvají,“ popisuje tisková mluvčí pojišťovny Uniqa Eva Svobodová.

Oblíbeným způsobem cestování na adventní trhy jsou

kromě osobních vozidel i vlaky. Podle Českých drah lidé kupují jízdenky na adventní cesty od začátku listopadu, a to mimo jiné i díky takzvaným včasným jízdenkám. „Fungují podobně jako

letenky, při včasné nákupu jsou nejlevnější a s blížícím se termínem cesty a prodejem jízdenek cena postupně roste,“ popisuje tiskový mluvčí Českých drah Petr Štáhlavský.

MET

INZERCE

V adventní době plánuje mnoho Čechů výlet na vánoční trhy. Přestože velká část jezdí do tuzemských měst, přibývá těch, kteří si chtějí adventní atmosféru vychutnat v zahraničí. Často míří do sousedního Německa, Polska či Rakouska, narůstá však zájem i o vícedenní adventní zájezdy do vzdálenějších zemí.

Z tuzemských měst, do kterých lidé vyráží za vánočními trhy, patří k nejoblíbenějším Praha, Olomouc, České Budějovice či Brno. Češi však rádi vyjždí také do zahraničí, s oblibou do příhraničních měst, v jejichž rámci vedou polský Krakov či rakouská Vídeň a Linec. „Co se týče Německa, čeští turisté jezdí nejčastěji do Drážďan, Norimberka, Řezna, Mnichova a Berlína. Každoročně se jedná o statistice Čechů,“ vyjmenovává oblíbená německá města Jan Poháněl, vedoucí Německé turistické centrály pro ČR.

Podle portálu Slevomat navíc čím dál více lidí vyráží na víkendové adventní zájezdy s ubytováním a průvodcem. Své vybrané zájezdy začínají nakupovat již od září. „Zároveň roste zájem o nové a nepoznané destinace, kam jsme adventní zájezdy v minulosti nenabízeli, například Lucemburk, Curych či Lucern,“ říká Martin Hrubý, brand director portálu Slevomat.

Pojišťovny připomínají, že Češi by neměli zapomínat na cestovní pojištění i při krátkodobých zahraničních cestách. Ačkoli je totiž cestovní pojištění pro velkou část Čechů samozřejmostí, u kratších zahraničních výletů je často považují za zbytečnost. I během těchto akcí se však

Trhy lákají k návštěvě.

MAFRA

AŽ KRALUJÍ KRÁLOVSKY

NEPORAZITELNÉ

~~209,-~~ **-37%**
129⁹⁰

Ferrero Rocher
200 g, 100 g = 64,95 Kč
▼ 129,90 Kč (0%)*

~~239,-~~ **-58%**
99⁹⁰

**Zmrzlina
Magnum pinta**
440 ml, 100 ml = 22,71 Kč,
vybrané druhy
▼ 99,90 Kč (0%)*

~~175,-~~ **-60%**
69⁹⁰

AKCE 79⁹⁰

Albert Mandle
500 g, 100 g = 15,98 Kč Akce /
13,98 Kč Aplikace
▼ 69,90 Kč (0%)*

albert
STOJÍ ZA TO JÍST LÉPE

*Nejvýhodnější cena za posledních 30 dní. Akce platí v prodejnách Albert od 13.12. do 17.12. 2023 nebo do vyproštění zásob v jednotlivých prodejnách

PŘICHÁZÍ THREADS

100

Americká internetová společnost Meta Platforms, která provozuje Facebook nebo Instagram, by dnes v poledne v Evropské unii měla spustit svou sociální síť Threads. Už funguje v USA nebo Velké Británii a podle majitele Mety Platforms Marka Zuckerberga ji alespoň jednou měsíčně využívá téměř 100 milionů uživatelů. Threads chce více, až miliardu uživatelů. **ČTK**

Sedmdesát

Více než čtyřicetku oblíbených pořadů odvysílaných v posledních dekáдах připomíná výstava Telka slaví 70, která je k vidění v areálu České televize na Kavčích horách v Praze. Nechybí Studio Kamarád, postavy z večerníčků, StarDance ani filmová tvorba, již reprezentuje třeba snímek Jak dostat tatínka do polepšovny. Zájemci si mohou vyzkoušet diktát se Zdeňkem Svěrákem či se stát součástí dabingového studia a spoustu dalšího programu. **MET**

ČESKÁ TELEVIZE

Muž bez dokladů doletěl do Ameriky

FBI řeší kuriózní, ale zároveň závažný případ. Muž bez dokladů překonal bezpečnostní opatření na letišti v Kodani a doletěl do Ameriky.

Až pět let ve vězení hrozí muži, který se bez dokladů dostal do Los Angeles. FBI ho obvinila z černého pasažerství. Soud by měl rozhodovat 26. prosince.

Pro vyšetřovatele je to záhada. Ani sám cestující netuší, jak se mu podařilo do letadla přes bezpečnostní opatření dostat. Tvrdí, že si poslední dny nic nepamatuje. Mezitím FBI zjistila, že muž má ruské

a izraelské občanství a jméno je se Sergej Očigava.

Muž přiletěl na mezinárodní letišti v Los Angeles 4. listopadu letem Scandinavian Airlines 931 z Kodaně. Imigračním úředníkům řekl, že pas zapomněl v letadle. Chybělo mu i vízum pro vstup do USA, uvedl The Guardian.

Jeho totožnost celníci následně zjistili z jiného ruského a izraelského průkazu, které měl v osobních věcech. V telefonu pak našli fotografii, která částečně ukazovala pas s jeho jménem a datem narození, ale bez fotografie.

Důstojník americké celní a pohraniční ochrany ho ale nenašel na seznamu cestujících dotyčného ani žádného jiného mezinárodního letu.

Přesto uvedeným letem jistě přicestoval. Posádka letadla vyšetřovatelům sdělila, že při startu z Kodaně seděl Oči-

gava na místě, které mělo být podle záznamů neobsazené. Během letu pak často bloudil po palubě a měnil si sedadla a snažil se mluvit s ostatními cestujícími, kteří si na něj posádce stěžovali.

Podle výpovědi palubního personálu muž během letu požádal o dvě jídla, a zatímco stewardky vydávaly jídlo ostatním cestujícím, ukradl čokoládu, která patřila jedné z letušek.

Očigava při výslechu agentům FBI tvrdil, že má doktorát z filozofie, ekonomie a marketingu a naposledy pracoval v Rusku. Vypověděl, že poslední tři dny nespal a nechal se, co se děje. Nedokázal popsat, jak se v Kodani dostal do letadla, nevěděl, jestli si kupoval letenku, a nepamatoval si, jak prošel letištní bezpečnostní kontrolou bez palubní vstupenky. **IDNES.cz**

KRÁTCE

Skočil z mostu

Pražští policisté z pohotovostní motorizované jednotky minulý týden zachránili z Vltavy muže, který se pokusil spáchat sebevraždu skokem z Palackého mostu. Využili k tomu záchranářský házečí vak, pomohli jim také přihlížející lidé včetně posádky lodě kotvící na náplavce. Vysílený a promrzlý muž vyvázl bez vážnějších následků, skončil v psychiatrické léčebně.

Babiš musí kvůli Čapímu hnízdu k soudu

Pražský městský soud nařídil nové jednání v kauze Čapí hnízdo na 14. a 15. února příštího roku. V plánu má výslech dvou znalců a provedení listinných důkazů. V případě kolem 50milionové dotace na stavbu multifunkčního kongresového areálu

nedaleko Olbramovic na Benešovsku čelí obžalobě předseda hnutí ANO a bývalý premiér Andrej Babiš a jeho někdejší poradkyně Jana Nagyová. Soud je oba letos v lednu nepravomocně osvobodil, rozsudek ale v září zrušil Vrchní soud v Praze. **ČTK**

Nejsladší výstava

Dějiny výroby a prodeje čokolády v Československu přibližuje nová výstava, kterou připravilo Muzeum Karlovy Vary ve spolupráci s bratislavským Muzeem obchodu. Čokoládový a cukrovinkářský průmysl patřil mezi nejvýznamnější odvětví potravinářského průmyslu v zemi. Nejznámější byla značka Orion. Tradičních velkých výrobců čokolády však bylo u nás mnoho. Výstava v Karlových Varech potrvá do 4. dubna 2024. **IDNES.cz**

INZERCE

**Roční předplatné
iDNES Premium
pod stromeček**

Nyní pouze za 890 Kč **490 Kč**

idnes.cz/premium/daruj

Kód uplatněte na
www.idnes.cz/premium/vc

Dárkový certifikát zdarma

Zvířat v nouzi rekordně přibylo

Zachránění. Poštołka, syseł a ježek. Letos zvířecích pacientů výrazně přibylo.

3x CSOP.CZ

Záchranné stanice hlásí přetlak. Budou na ošetřování mláďat peníze?

„Tak to tu ještě nebylo,“ říká Petr Stýblo z Českého svazu ochránců přírody. Že si zaměstnanci záchranných stanic každoročně koncem roku stěžují na přetlak zvířecích pacientů, se stalo smutným pravidlem. Stýblo říká, že počet handicapovaných

zvířat přijatých do záchranných stanic činí téměř třicet dva tisíc.

Kolabují. Nejen mláďata je rekordní množství

„V současnosti máme spočítáno 31 473. Jde o historický rekord. Není to však důvod k oslavám. Finančních prostředků nutných pro kvalitní pomoc zvířatům v nouzi se v důsledku obrovského počtu zvířecích pacientů nedostává,“ říká pro deník Metro Stýblo a dodává, že se v letošním roce navýšil počet příja-

tých zvířat, ale také se, podobně jako v jiných oblastech, rovněž zvýšily náklady spojené s péčí o ně. „Stoupají výdaje na pohonné hmoty pro přepravu zvířat, energie pro provoz stanic, krmení a léky nezbytné pro uzdravení a rehabilitaci zvířat,“ upřesňuje Stýblo.

Ježíšek pro zvířata

Aby záchranné stanice mohly nadále efektivně fungovat a pomáhat zvířatům v nouzi i na počátku roku 2024, je podle Stýbla potřeba uspořádat

vánoční sbírku Ježíšek pro zvířata. Více informací o tom, jak případně ochráněním a potažmo tak i zvířecím pacientům pomoci, lze nalézt na webech ježíšekprozvirata.cz a zviravnouzi.cz. „Takto získané prostředky hrají významnou roli v pokrytí našich nákladů. Příspěvek do sbírky pomůže zvířatům v nouzi a dá jim šanci na nový život,“ doplňuje.

Smutné statistiky

Zvířata se do záchranných stanic dostanou různými způso-

by. Běžnými pacienty jsou opuštěná nesamostatná mláďata (30 procent) nebo mláďata zbytečně odebraná z jejich přirozeného prostředí (tři procenta). Zvířat ve stanicích však přibývá zejména kvůli lidské činnosti a infrastruktuře, a to asi 70 procent.

„Člověk nevědomky staví zvířatům do cesty různé překážky a pasti negativně ovlivňující jejich přirozené životní prostředí. Odebírají jim místa k životu. Je zodpovědností každého z nás jednat opatrně a snažit se předcházet negativnímu dopadu naší přítomnosti na přírodu,“ vyjmenovává Stýblo a doplňuje, že ani přes naše nejlepší snahy se některým situacím nedá zabránit a zvířata se ocitají v nouzi. „Vrátit do přírody se jim podaří více než polovinu, zhruba padesát pět až sedesát procent. Znamená to však odbornou péči dvacet čtyři hodin sedm dní v týdnu. Přitom u nás neexistují žádná jiná zařízení, jež by pomohla. Jsou pouze záchranné stanice,“ uzavírá pro deník Metro. **FILIP JAROŠEVSKÝ**

INZERCE

Sleva až
5 000 Kč

Opravdová přání,
opravdové dárky

Pro vás i vaše blízké

vodafone

Tygří svět pomáhá i dětem s ADHD

Bojují proti šikaně, vytváří lepší kolektiv ve třídě, kam zapojují všechny akčnější děti, ale i cizince a učitele.

Učitelé v Česku si pochvalují českou komunikační metodu Tygřího světa, která pomáhá s integrací, dynamikou kolektivu a vytváří tak lepší prostředí pro studijní podmínky. „Práce na kvalitním třídním klimatu je nikdy nekončící proces. Jakmile máte pocit, že je všechno v nejlepší pořádku, přijde nová lekce, se kterou si musíte poradit,“ říká Hana Vránová, učitelka ze ZŠ a MŠ T. G. Masaryka v Českých Budějovicích, která více než rok úspěšně pracuje s metodou Tygřího světa. Ta se jí osvědčila pro práci s psychickými obtížemi žáků, ale i v raných fázích šikany. „Obobí totiž vychází z nepřijetí nejbližším okolím. Metoda s pocitem přijetí a bezpečí úspěšně pracuje a vede k vzájemnému respektu. Proto vnímám práci na zlepšování třídního klimatu a budování vztahů jako na-prosto zásadní pro práci pedagoga,“ vysvětluje.

Podle Vránové přináší pedagogům obrovskou výhodu a psychickou úlevu, když pochopí, že jsou součástí třídy. „Zlepšení třídního klimatu se stává naší společnou prací. Děti dokážou být zodpovědné, empatické, dokážou spolupracovat a vzájemně se respektovat. Jen je to musíme naučit.“

JAK TO FUNGUJE?

Česká komunikační metoda Tygří svět přináší program na zlepšení třídního klimatu pro pedagogy.

- Základní informace můžete zjistit na dvoudenním semináři přímo ve vaší škole.

- Metoda pomáhá smelit kolektiv, umožňuje dětem snáze popsat, co je trápi, ale i co je baví a fascinuje.

- Více informací najdete na www.tygrisvet.cz.

Metoda napomáhá smelování kolektivu, ať už se potýká s problémy s jazykovou bariérou, nebo skupina hůře integruje akční/zlobivější děti. Původně Tygří svět vznikl pro děti s ADHD. „Tyto děti s touto metodou pracují na-prosto perfektně. Mám ve třídě chlapce s ADHD a ten na tuto metodu slyší velice pozitivně. A nejlepší je, když se s Tygřím světem pracuje i doma. Tento chlapec metodu již znal, a když jsme ji začali praktikovat i ve třídě, měl pocit, že je o něco málo před ostatními. Vždy pookřál a cítil se dobře,“ dodává Vránová. Zapojuje se i „troublemakeri“. Podle Vránové se lépe začlení, protože díky metodě se děti vzájemně poznávají a přicházejí na to, proč troublemnikají. A proč je jejich spolužák dělá. „A když znají konkrétní důvody nevhodného chování, mohou pochopit a přijmout spolužáka i s těmito projevy. Přijatý jedinec se cítí mnohem lépe a to se projevuje i na jeho chování. V další fázi (pokud je to možné) se třída společně může snažit o to, aby kamarádovi s trablí pomohla,“ říká Vránová.

Podle Vránové je zapojení a nasazení do metody Tygří svět velmi rychlé. „Po proško-

lení na tuto metodu jsem jednoduše přišla do třídy, začala a už to běželo ‚samo‘,“ říká Vránová.

Václav Flíček, Zdeněk Sklenář a psycholožka Markéta Hovorková testovali, během čerstvě ukončeného projektu, trojici metod, které by mohly fungovat k odhalení a rozvoji potenciálu dětí na ZŠ. „Zaměřili jsme se na školy, kam dochází velký počet sociokulturně znevýhodněných dětí, získali důvěru Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a ta náš projekt podpořila v rámci programu Active citizens fund,“ popisuje Flíček.

Během zkoumání je nadchla svojí jednoduchostí a dopadem na třídní klima. „Pocit bezpečí a přijetí ve školním prostředí je totiž pro rozvoj potenciálu a pro učení zásadní. V této oblasti nás Tygří svět přesvědčil, a proto jsme se dohodli s tvůrci metody na spolupráci, abychom mohli tuto metodu dále rozvíjet a využívat ve prospěch žáků,“ říká Flíček. Národní pedagogický institut s ministerstvem školství definovaly 400 škol s nálepkou „sociálně znevýhodněná škola“, ve kterých by metody jako Tygří svět mohly pomoci.

LUCIE MOTTLOVÁ

Výjimečná výstava šperků

Kolekce 204 šperků od 24 českých umělců je na nové výstavě muzea v Turnově, která bude dnes večer otevřena. Jde o reprezentativní přehlídku děl umělců čtyř generací od 60. let minulého století do současnosti. Výstava nazvaná V plné formě / Průřez současným českým šperkem potrvá do 4. února příštího roku.

ČTK

2x ČTK

Ukrajina v EU. Proč je Maďarsko proti?

Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij řekl, že maďarský premiér Viktor Orbán nemá žádný důvod blokovat členství Ukrajiny v Evropské unii. Orbán včera zopakoval, že je proti přístupovým rozhovorům Kyjeva. Většina zemí EU zahájení přístupových jednání Ukrajiny podporuje. Premiér předsednického Španělska Pedro Sánchez

prohlásil, že chce formální otevření rozhovorů stihnout do přelomu roku. EU chce také Ukrajině poslat dalších 50 miliard eur kvůli válce. Proti oběma plánům ale vystupuje Maďarsko. Orbán tvrdí, že Ukrajina není na vstup do EU připravena, nemá například vyřešené finance. A také kritizuje vojenskou podporu.

ČTK

INZERCE

DARUJTE EMOCE
ticketportal.cz

ticketportal

Milovaní mazlíčci jsou zároveň velkými zabijáky, tvrdí vědci

Jídelníček „problémových“ savců tvoří také chráněné druhy.

Kočky jsou sice zbožňovanými společníky lidí, ale také velmi efektivními zabijáky. Podle nové studie totiž žerou více než dva tisíce druhů živočichů po celém světě – včetně stovek ohrožených. Napsal to list The Guardian s odkazem na výzkum vědců z univerzity v Auburnu, která se nachází v americkém státě Alabama.

Od domestikace před 9000 lety se kočky domácí rozšířily na všechny kontinenty kromě Antarktidy. V článku zveřejněném v odborném časopise Nature Communications je vědci označují za „jeden z nejproblematictějších in-

vazních druhů na světě“. Na jídelníčku mají ptáky, savce, hmyz a plazy, z nichž je 17 procent chráněných.

Celkem kočky konzumují 981 druhů ptáků, 463 druhů plazů a 431 druhů savců, což představuje přibližně 90 procent jejich jídelníčku. Dále bylo zjištěno, že se živí 119 druhy hmyzu a 57 druhy obojživelníků.

Kočky škodí zejména na ostrovech, kde sežerou třikrát více druhů, které jsou chráněné, než na kontinentech. Je například známo, že sežraly druhy, které jsou nyní ve volné přírodě vyhynulé, mimo jiné pokřovníka ostrovního či křepelku novozélandskou.

Jejich vliv na volně žijící živočichy vyvolal na Novém Zélandu ostrou debatu, v níž jeden politik vede kampaň za jejich úplné vyhubení, a kontroverze se rozpoutala i kvůli soutěžím, které nabádaly děti ke střelení koček.

Venkovní kočka, která po celý rok tráví spoustu času venku, se připravuje na zimu tím, že mění srst a přibírá na váze.

MAFRA

Odhaduje se, že jen v Austrálii kočky ročně zabijí více než 300 milionů zvířat, a skupiny na ochranu přírody vyzývají k tomu, aby byly drženy doma. Na některých místech byly zavedeny zákazy chovu koček. Město Walldorf na jihozápadě Německa lidem nařídilo, aby tyto mazlíčky na jaře po dobu tří měsíců za-

vírali uvnitř, aby ochránili ohroženou populaci chocholoušů obecných, kteří se v té době rozmnožují.

Studie zjistila, že kočky žerou přibližně devět procent známých druhů ptáků, šest procent známých druhů savců a čtyři procenta známých druhů plazů. „Kočky z velké části jedí to, co je přítomno,“

napsali vědci. „Pokud některý druh v analýze jídelníčku chybí, je pravděpodobné, že kořist buď chybí, nebo je v okolním prostředí vzácná,“ dodali.

K těmto údajům vědci dospěli na základě procházení stovek existujících studií. Domnívají se, že jejich konečné odhady jsou konzervativní a budou se zvyšovat s tím, jak bude pokračovat výzkum. Jejich studie se zabývala volně se pohybuujícími kočkami domácími a kvantifikovali v ní jejich jídelníček v globálním měřítku.

Například mluvčí britské Královské společnosti pro ochranu ptáků nedávno k diskutovanému tématu uvedl: „Připínání zvonečků na obojky a držení koček přes noc uvnitř jsou jednoduché způsoby, jak snížit počet ulovených volně žijících ptáků a dalších volně žijících živočichů.“

ČTK

INZERCE

A co si opravdu přejete vy?

Každý máme opravdové přání. Že o žádném nevíte, nic nepotřebujete nebo po ničem netoužíte? Tak to jste tady správně. Podívejte se na vánoční nabídku našich produktů a třeba zjistíte, že je to právě to, co jste si opravdu přáli.

A aby vaše radost byla dvojnásobná, dáme vám nyní slevu až 5 000 Kč.

Vodafone TV na první 3 měsíce zdarma

Fakt nevím

Ale možná jste vždycky chtěli vědět všechno o světě kolem nás. S 50" televizí Sony, ke které získáte navíc Vodafone TV s širokou nabídkou kanálů na 3 měsíce zdarma, to dokážete.

13 401 Kč

už od 8 401 Kč

Jak poznat svět, zjistíte v prodejně Vodafone.

Já nic nepotřebuji

Ale možná jste vždycky chtěli prožít příběh hrdinského válečníka. Pro vás máme PlayStation 5 a jako dárek God of War Ragnarök.

12 201 Kč

už od 7 201 Kč

Jak se stát hrdinou, zjistíte v prodejně Vodafone.

Všechno mám

Ale možná byste také chtěli mít přístup k zábavě i povinnostem odkudkoliv a kdekoliv. Praktické Lenovo V15 G4 AMN za bezkonkurenční cenu vám to umožní.

9 801 Kč

už od 4 801 Kč

Jak se bavit a pracovat odkudkoliv, zjistíte v prodejně Vodafone.

Nedělejte si škodu

Možná je škoda, že jste vzdali svůj sen uběhnout maraton. S hodinkami Samsung Galaxy Watch6 Classic se rozbíháte jedna radost.

11 601 Kč

už od 6 601 Kč

Jak začít trénovat, zjistíte v prodejně Vodafone.

Když Vltava zamrzala...

Letos je to 67 let, kdy řeka kompletně zamrzla. Potom už se tak nikdy nestalo.

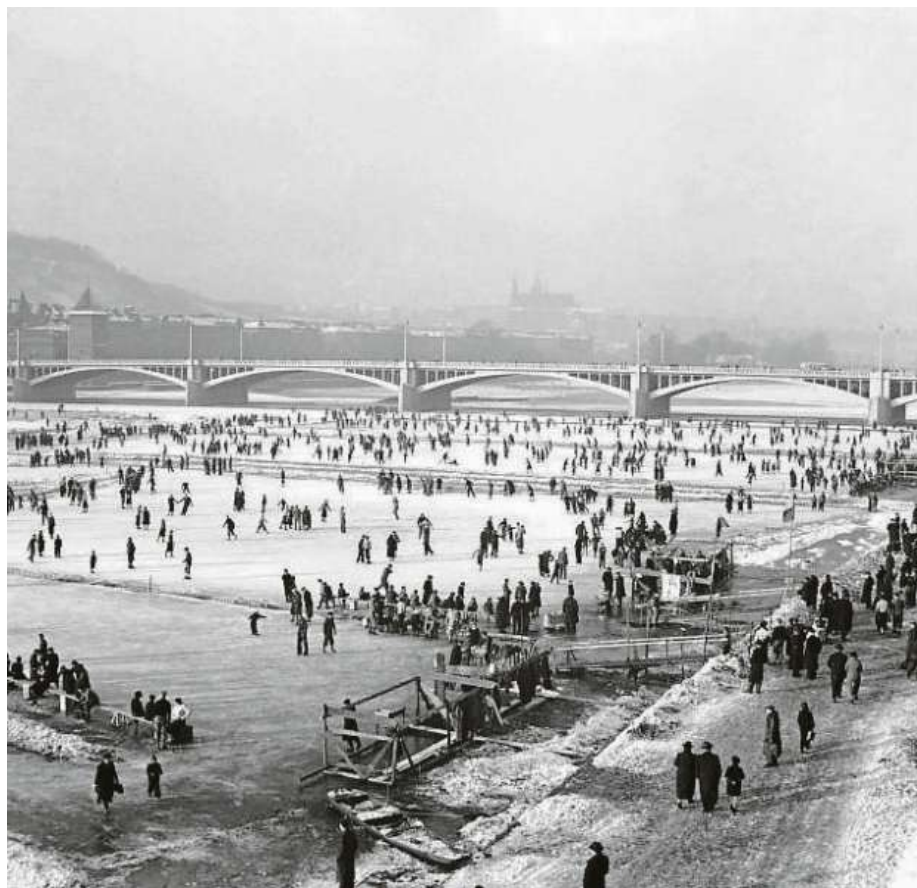
Před dostavěním vltavské kaskády Vltava zamrzala skoro každý rok, a tak se o víkendech černala davy Pražanů, které jezdily po zamrzlé řece.

Podolští, pokud pracovali ve městě u řeky, jezdili do zaměstnání na bruslích. Někteří ale odmítali vstoupit na brusle při cestě zpátky a raději naskočili do tramvaje. Zpátky je to prý proti proudu, a tudíž do kopce. Celá řeka byla lemována příležitostnými obchodníky, kteří nabízeli horký čaj, popřípadě čaj s rumem či svažené víno. Pro ohřev nápojů, opékání kaštanů anebo buřtů se používala malá litinová kamínka, kterým se lidově říkalo bubínky. Prodávaly se i pečené kaštiny, které nejen zaháněly hlad, ale když se strčily do kapsy, dokázaly dlouho zahřívát promrzlé ruce.

Větší děti nadšeně vriskaly a padaly na tvrdý led. Menší se vozily v kočárcích nebo je rodičové táhli na saních po

řece. Mezi železničním a Palackého mostem umetali bruslaři každý rok rychlobruslařský ovál. Led zde byl vždy nejhladší, protože v těchto místech bývá řeka v Praze nejkolidnější.

Na mnohých místech zamrzlé hladiny vznikalo nespočet hokejových hřišť. Ostatně v té době byl v Praze jediný zimní stadion na Štvanici. Zamrzlá řeka znamenala živobytí i pro ledaře, kteří těžili zmrzlou vodu. Vyřezávali velké kostky z ledového příkrovu pilou kaprovkou a pak je svázeli po řece do branických ledáren. V nich se led uchovával celý rok a byl postupně rozvážen do sklepů hospod a krámů, kde přes jaro, léto a podzim chladil pivo a potraviny. Na jaře se pak čekalo, až začne rozmrazat Berounka. To se pak Vltava v Praze naplnila spoustou ledových ker. Ledový špunt pak rok co rok za velikého zájmu Pražanů odšťelovala armáda. Když naposledy Vltava kompletně zamrzla, byl led při dvacetistupňovém mrazu tak silný, že udržel pivovarské valachy, kteří táhli povozy s pivem z branického pivovaru až na Zlíchov. **DAVID ČERNÝ**

Na mnohých místech vznikalo nespočet hokejových hřišť.

„Fotím všechno, co mému oku lahodí“

Na tomto místě představujeme nejlepší fotografie projektu Miluju Prahu, kteří těší svými snímky milovníky Prahy.

Klára Hášová se zařadila nepřehlédnutelně mezi fotografie Miluju Prahu. Narodila se na Starém Městě pražském a první krůčky odcupitala v jedné z nejstarších pražských zahrad – ve Vojanových sadech. „Fotím všechno, co mému oku lahodí, místa známá i neobjevená, hledám i nové pohledy a zákoutí,“ říká šaramantní Klára, která své snímky na Instagramu klara_has doprovází příběhy, myšlenky, obdiv ke skvělému městu, ve kterém žije. Její fotografie doprovázené pražskými příběhy vyšly i v krásné knížce Pražský (k)rok Kláry Hášové. Klára pravidelně vystavuje své fotografie na prestižní výstavě Všechny krásy Prahy v Jindřišské věži a její snímky znáte i z deníku Metro. **MET**

Seznamte se, Klára Hášová.

Snímek zasnežených Radničních schodů od Kláry Hášové se stal lednovou fotkou kalendáře Miluju Prahu 2024.

KLÁRA HÁŠOVÁ

Zimní dostaveníčko na Vltavě? Proč ne! Dříve to šlo. 2x MILUJU PRAHU

**MOBIL
.CZ**

**Kup SIM
a zavolej si
o odměnu!**

**Získáš 5 GB
a 80 min. navíc
zdarma!**

1. Kup SIM nebo eSIM MOBIL.CZ za 150 či 200 Kč a aktivuj ji.
2. Zavolej do 10 dnů od této aktivace na infolinku (3333) a řekni si o balíček **Kombi L**.
3. Získáš tím balíček Kombi L jako bonus a s ním **5 GB + 80 minut** na prvních 30 dní **zdarma**.

Platí od 1. 10. 2023 do 4. 1. 2024. Balíček Kombi L se po uplynutí prvních 30 dní bude obnovovat za běžných 349 Kč. Více na www.mobil.cz

POPCORN

ZA VÁNOČNÍMI SVĚTÝLKY

Historie LED světél sahá až do 20. století. Jejich vývoj přinesl revoluci v energeticky úsporném a dlouhotrvajícím osvětlení. 3x PROFIMEDIA

Za speciálním typem osvětlení stojí několikaleté bádání nejrůznějších vědců.

Často zapomínáme na původ jevů a věcí, jež používáme každý den. Jedním z příkladů je třeba osvětlení, které je nedílnou součástí našich životů. Zásadním průlomem v této oblasti byl vynález LED, což je zkratka anglického sousloví Light Emitting Diode, což jsou světelné diody využívající elektroluminiscenci k produkci světla.

Na Vánoce všude světýlka

Tento jev spočívá v emisi světla z materiálů pod vlivem elektrického pole. Za celým fenoménem LED, který využíváme mimo jiné také o Vánocích jako svítící ozdoby na vánočním stromku, stojí dlouholetý výzkum různých vědců z celého světa. Historie těchto světél sahá až do 20. století a jejich vývoj přinesl revoluci právě například

v energeticky úsporném a dlouhotrvajícím osvětlení. Podle vědce z Akademie věd České republiky Jana Batysty jsme zaznamenali velký průlom kolem roku 1992. „Zde nastalo vytvoření modrého LED světla, za které padla i Nobelova cena pro skupinu tří japonských vědců. Revoluce, jež potom následovala, je vidět dnes všude, protože každý z nás má v kapse bílou či modrou ledku,“ vysvětluje Batysta.

Modrá a bílá?

Získání modrého světla bylo jedním z posledních střípků do skládačky a podoby, jak LED známe nyní. Předcházely mu desítky let výzkumu.

V roce 1962 přišel americký inženýr Nick Holonyak mladší s prvním praktickým využitím. Jeho červená LED dioda byla založena na materiálu zvaném gallium arsenid fosforečnan gallia (GaAsP), který umožnil produkci světla v červeném spektru. Schopnost diod vyzařovat světlo byla využívána i k signalizaci různých stavů zařízení.

INZERCE

VE VYSÍLÁNÍ

ÓČKO STAR

PADAJÍ HVĚZDY

FOŤ JE A VYHRAJ

100 000 Kč

STOJÍ VÝZKUMY I NOBELOVKA

Snaha o přesnost

Po průlomu v této technologii se vědci zaměřili na dosažení co nejširšího a nejpřesnějšího barevného spektra. Díky tomu se o deset let později podařilo Georgi Crafordovi vytvořit žlutou LED diodu. Tato inovace výrazně přispěla ke zlepšení celkové kvality světla.

Jak to bylo dál?

Nicméně skutečný zlom v této oblasti nastal objevením zmíněné modré a jedné další diody, jež dokázala svítit v rozsahu zeleného spektra. To vše byla zásluha japonských vědců, kteří později navrhli i bílou LED diodu.

To umožnilo produkovat modré světlo s vysokou intenzitou a přesností, což mělo zásadní dopad na celkovou barevnou reprodukci. Vědcům za tento počín byla v roce 2014 udělena Nobelova cena za fyziku.

Modrá ledka se tak stala klíčovou. Spolu s červenou a zelenou diodou umožnila vytvoření spektrálně čistého bílého světla, které se stalo základem

pro moderní LED osvětlení, jaké známe nyní.

Na jakém principu tato světla v současnosti fungují, vysvětluje vědec Batysta: „Máme modrou, červenou, zelenou a každý materiál, který má vyzařovat danou barvu, musí být speciálně vyroben. Musí být speciálně nalaďen a přizpůsoben tomu, aby vyzařoval právě jednu vlnovou délku,“ dodává Batysta.

Kus práce

Dle jeho slov se nejrůznější materiály míchají a dělají si takzvané slitinové polovodiče. „Třeba pokud bych to teď přirovnal k tomu, co děláme my v naší laboratoři, tak mícháme galium a indium. A právě poměrem india a galia jsme schopni docílit přesně té vlnové délky, které chceme dosáhnout,“ vysvětluje Batysta a dodává, že když si rozsvítíme vánoční stromček, na kterém vidíme celé spektrum nejrůznějších barev, je třeba si uvědomit, že je za tím obrovská spousta práce. „Jsou tam vidět desítky let výzkumu a já to beru

jako zázrak, že jsme schopni něco takového vyrobit,“ uzavírá Batysta.

Úspornější budoucnost

Vývoj LED technologie pokračuje neúprosně vpřed. Přináší s sebou nové možnosti, inovace a revoluce v oblasti osvětlení.

Dnešní rychlý technologický pokrok umožňuje otevřít dveře do budoucnosti, která bude výrazně zářivější a úspornější. Mimo jiné se ledky označují za jednoho z klíčových hráčů, co se týče udržitelnosti a ochrany životního prostředí. Jejich nízká spotřeba energie a dlouhá životnost přináší nejen finanční úspory, ale také snížení ekologického otisku. Díky minimálnímu množství toxických látek jsou LED světla ekologicky šetrnější než tradiční alternativy.

V současnosti ledky osvětlují nejrůznější města po celém světě včetně Česka. Například v Praze zajišťují komplet vánoční výzdobu. Je tomu tak především proto, že toto osvětlení má minimální

spotřebu elektrické energie. Za velkého bratra ledek jsou dnes považovány organické světelné diody známé jako OLED. Jde tedy o typ osvětlení LED, kde se jako zmíněná elektroluminiscenční látka využívají organické materiály. Uplatňuje se při konstrukci displejů, například v televizních obrazovkách a mobilních telefonech. Technologie pochází z roku 1987, kdy ji vyvinula firma Eastman Kodak. Nyní se používají třeba v mobilních telefonech.

TEREZA ŠIMURDOVÁ

Osvětlení vánočního stromku na Staroměstském náměstí v Praze

BUDOUCNOST LED SVĚTEL

Od historie jsme se přesunuli do přítomnosti. Co si slíbují odborníci od LED osvětlení v budoucnu?

- **Smart osvětlení** – Díky možnosti regulace jasu, barvy a směru světla lze vytvářet komplexní osvětlovací scény, které se přizpůsobují potřebám uživatele.

- **Barevná kvalita** – Tyto inovace přinášejí světelné zdroje, které jsou schopny reprodukovat širší spektrum barev s vysokou přesností.

- **Inovace v designu** – Inovace v designu umožňuje vytvářet osvětlení, které nejen svítí, ale i tvaruje prostor a vytváří jedinečnou atmosféru. **MET**

INZERCE

LIDL DARUJE SENIORŮM 65+

OD 14. 12. DO 17. 12. 2023

Správná volba

-10%

VÁNOČNÍ SLADKOSTI FAVORINA
ČERSTVÉ RYBY
ČERSTVÉ CITRUSY

JAK ZÍSKAT SLEVOU:

1. AKTIVNĚ SI ŘEKNĚTE O SLEVOU NA POKLADNĚ
2. PŘEDLOŽTE DOKLAD S FOTOGRAFIÍ
3. DOKONČETE NÁKUP

Akce je platná pro zákazníky, kteří v den nákupu dovrší minimálně 65 let. Slevu lze uplatnit po předložení dokladu s fotografií a datem narození, a to bez vyzvání a ještě před zaplacením. Na pozdější uplatnění slevy nebude brán zřetel. Slevu je možné kombinovat s jinými akcemi a využít ji opakovaně. Odběr možný jen v obvyklém množství.

Do Eurovize vyšle Česko zpěvačku Aiko

Aiko (uprostřed) na koncertním vystoupení národního kola Eurovize ČTK

V květnu bude ve švédském Malmö usilovat o přízeň diváků 37 zástupců zemí Evropské vysílací unie.

V národním kole Eurovize (ESC) zvítězila na základě hlasování fanoušků zpěvačka Aiko. Příští rok bude Českou republiku reprezentovat v této mezinárodní televizní hudební soutěži. Oznámila to

Česká televize (ČT), která minulý týden v přímém přenosu z pražského klubu Roxy představila sedmičku účastníků. Lidé poté mohli sedm dní hlasovat přes oficiální aplikaci Eurovision Song Contest či web ČT. Národního kola se vedle Aiko zúčastnili ještě zpěvačky Elly, Gianna Lei a Lenny, kapela Mydy a zpěváci Tom Sean a Tomas Robin.

V květnu bude ve švédském Malmö usilovat o přízeň diváků 37 zástupců zemí Evropské vysílací unie. První mezinárodní semifinále soutěže se bude konat 7. května,

druhé semifinále je naplánováno na 9. května. V sobotu 11. května pak diváci během finále rozhodnou o výherci Eurovize. Loňskou vítězkou se stala švédská zpěvačka Loreen, dívčí skupina Vesna hájící české barvy skončila na desátém místě.

Aiko, vlastním jménem Alena Shirmanova, se v soutěži představila se svou písní Pedestal. Narodila se v Moskvě, vyrůstala v Česku a nyní žije v britském Brightonu. V roce 2018 Aiko debutovala se stejnojmenným EP, o dva roky později vydala album Expiration Date, letos pak desku Fortune's Child, z níž je i skladba Pedestal. Vystupuje na tuzemských i zahraničních hudebních festivalech. „Do historie se Aiko zapala jako první česká umělkyně, která ozdobila newyorské Times Square díky zapojení do celosvětové kampaně Spotify Equal, čímž zdůraznila svůj postoj na prosazování rovnosti v hudebním průmyslu,“ uvedla Česká televize.

Eurovize se koná každoročně od roku 1956 s výjimkou covidového roku 2020, což z ní činí nejdéle trvající mezinárodní televizní hudební

soutěž. Podle ČT se jedná o nejsledovanější nesportovní televizní událost světa. Každoročně ji sleduje v průměru 180 milionů diváků a alespoň jednou se jí zúčastnilo 52 zemí.

Tuzemským interpretům se v Eurovizi zatím příliš nedaří. Rocková kapela Kabát se v roce 2007 umístila na posledním místě, o rok později skončila Tereza Kerndlová o jedno místo lépe. Poté, co kapela Gipsy.cz zůstala v roce 2009 bez bodu, čeští hudebníci tuto soutěž na několik let opustili.

Návrat se uskutečnil až v roce 2015, kdy Česko reprezentovali Marta Jandová a Václav Noid Bárta. Před pěti lety se do finále Eurovize poprvé dostal český zástupce – zpěvačka Gabriela Gunčíková obsadila 25. místo. V roce 2017 ČR reprezentovala Martina Bárta, která neuspěla v prvním semifinále. Mezi nejlepší se naopak v roce 2018 dostal Mikolas Josef, který ve finále získal pro ČR dosud nejlepší umístění, šesté místo. Česká indie-popová kapela Lake Malawi o rok později skončila se skladbou Friend Of A Friend na 11. místě. ČTK

INZERCE

SOUTĚŽ DENÍKU

metro
MOJE MĚSTO, MOJE METRO

VYHRAJTE
DÁRKOVÝ BALÍČEK S NOVOU
ČESKOU KOMEDIÍ LÍTÁ V TOM

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA
Kdo je režisérem filmu?

A) Jan Hřebejk
B) Juraj Jakubisko
C) Tomáš Dianiška

ODPOVĚDI zasílejte do dnešní půlnoci na adresu vyhraj@metro.cz ve tvaru JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON, SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ (A, B, nebo C), do předmětu e-mailu uveďte: Lítá. 3 výherci získají dárkový balíček k nové české komedii Lítá v tom. Výherci budou kontaktováni e-mailem do 3 pracovních dnů. Více informací o pravidlech soutěže a vyzvednutí cen najdete na www.metro.cz

Bridgertonovi potřetí

Platforma Netflix oznámila, že třetí sérii seriálu Bridgertonovi uvede v květnu a červnu příštího roku. Bude rozdělena na dvě čtyřdílné části, přičemž ta první má premiéru 16. května a druhá 13. června. Jak již bylo oznámeno dříve, diváci se mohou těšit na to, že budou svědky začínajícího románu mezi Penelope Featheringtonovou (Nicole Coughlanová) a Colinem Bridgertonem (Luke Newton). MET

KRÁTCE

Adolf Born. Překvapení na cestách

Ode dneška do 21. ledna 2024 bude v pražské Galerii Moderna k vidění výstava Adolf Born Překvapení na cestách. V Bornových příbězích je možné takřka vše, neplatí zde fyzikální zákony a míchání reálna s ne-reálnem, ironie s nadsázkou a poezie s metaforou předurčuje k tomu, že každý příběh má mnoho dějů a Adolf Born (1930–2016) svým nezaměnitelným svěbytným humorem napomáhá odhalit tento rozpor mezi realitou a snem. Lyriismus maleb, kontrast světla a stínu založený na suverénní kresebnosti nám prozrazuje, proč je Adolf Born pokračovatelem nejvyšší české výtvarné tradice. MET

Klid a pohoda

Každý rok si říkám, co já dělám špatně, když v adventním čase místo usebrání, rozjímání a klidu zažívám spíš nestíhání, stresování a prudu. Přitom netrpím pocitem, že se musíme vyštavit předvánočním gruntováním. Úklid (ne)zvládneme stejně jako po zbytek roku. Osvobodila jsem se od „povinnosti“ péct x druhů cukroví – nějaké koupíme, něco dostaneme od babiček. A letos jsem významně minimalizovala i vánoční výzdobu. Stejně ale trávím advent s jazykem na vestě a vánoční besídky a večírky jsou nakonec vždycky spíš

„Vánoční besídky a večírky jsou nakonec vždycky spíš vyčerpávající než povznášející.“

vyčerpávající než povznášející, protože znamenají narušení běžného rodinného provozu, méně času a energie na práci, případně komplikace kolem zajištění hlídání.

Možná je to tím, že při nejlepší snaze podělit se o všechny ty extra povinnosti s manželem stejně drtivá většina toho zařizování, hlídání termínů a zajištění kostýmů na vystoupení dětí

padá na moji hlavu. Nebo je to tím, že mám pocit, že právě já jsem za tu vánoční atmosféru a pohodu zodpovědná. A když se nedostaví, je to moje selhání. Ona totiž ta vánoční pohoda je u nás někdy trochu vydřená. Jsem zvědavá, kvůli čemu se na Štědrý den pohádáme letos. Dokud se ale jsme schopní zase usmířit, zapomenout a na další Vánoce se naivně těšit, protože ty další už určitě budou „v pohodě“, tak to s námi ještě není tak špatné. Tak šťastný a veselý! Alespoň v rámci možností.

DOBŘÝ DEN, JMENUJI SE
JULIE ČERVENÁ,
BYLO MI PĚTATŘICET A MÁM DVĚ MALÉ DĚTI

3	2	9	1	6	5	4	7	8
5	4	7	2	3	8	1	6	9
6	8	1	4	7	9	3	5	2
9	3	4	5	8	2	6	1	7
8	7	5	6	1	4	2	9	3
1	6	2	7	9	3	5	8	4
7	1	3	8	2	6	9	4	5
4	9	6	3	5	7	8	2	1
2	5	8	9	4	1	7	3	6

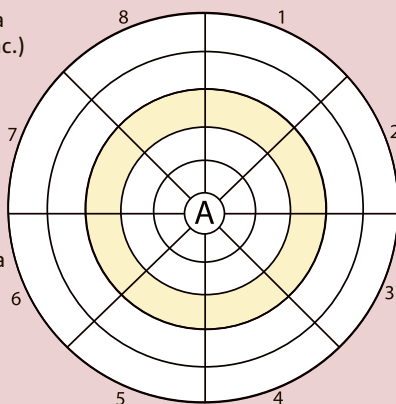
7	9	4	6	2	3	8	1	5
2	6	1	4	5	8	3	7	9
3	5	8	9	7	1	2	6	4
8	3	9	5	1	7	6	4	2
6	7	2	8	9	4	5	3	1
4	1	5	2	3	6	7	9	8
5	2	3	7	4	9	1	8	6
1	4	6	3	8	2	9	5	7
9	8	7	1	6	5	4	2	3

ŘEŠENÍ SUDOKU:
LUŠTĚNKA: UČITELKA

LUŠTĚNKA

Výrazy vpisujte od středového písmene A ke kraji kruhu. Tajenka je od čísla 1.

1. ruská abeceda
2. Aninka (domác.)
3. rosoly
4. opak
5. „profesionál“
6. projev násilí
7. Adélčin
8. přehnaná reakce
9. napodobenina

@mojemetro

„Básničku jsem složila s mojí nejlepší kamarádkou o hodině fyziky. Vánoce máme opravdu rády,“ napsala nám na mms@metro.cz naše čtenářka Anna Dvorská. Tleskáme a dílo zveřejňujeme. Snad se to nezdozí paní učitelka.

#METROTAG

Tohle je místo na váš vzkaz! Do žlutého rámečku napište přání, vzkaz, básničku nebo něco namalujte. Výtvar vyfotíte a sdílejte s hashtagem #METROTAG na svém Instagramu. Vzkaz lze poslat i jako zprávu přes Facebook nebo e-mailem na mms@metro.cz. Váš výtvar dáme do novin!

Z METRA

Šok na trase D

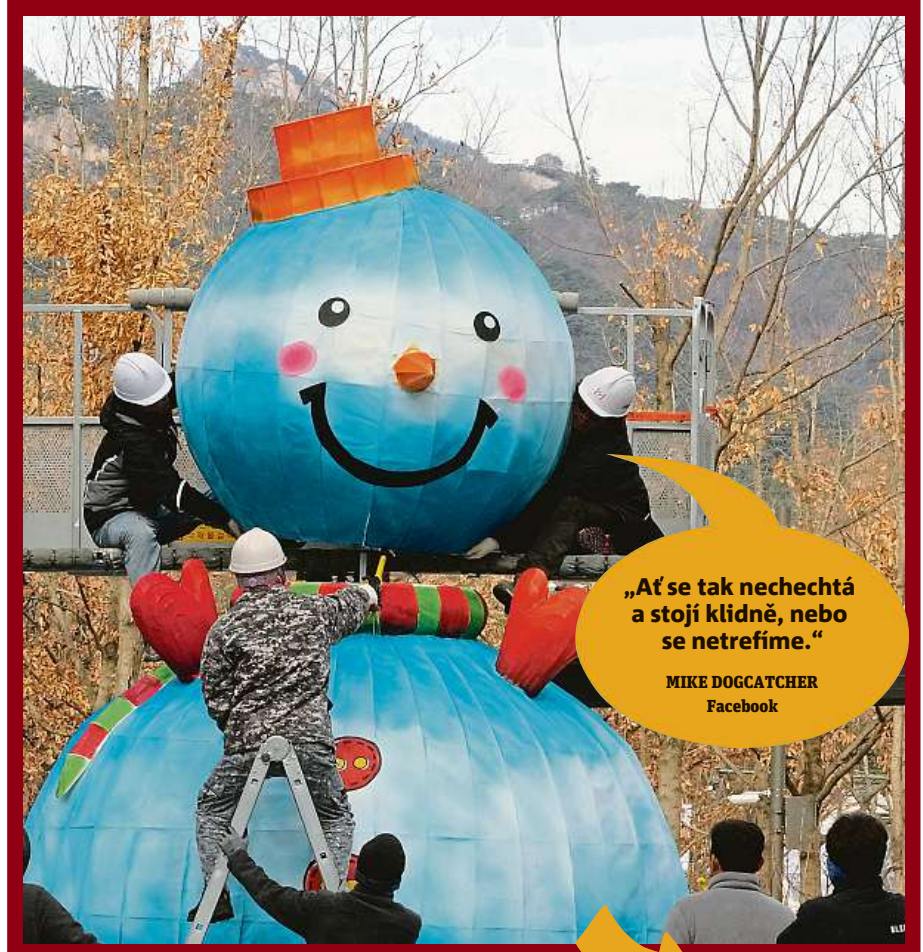

BUTCH

SUDOKU

9	8		1	6	5		2	3
1	4			8		9		
5	2	3	7	4		1	8	6
	1	5		3				8
			8		4			
8				1		6	4	
3	5	8		7	1	2	6	4
		1		5			7	9
7	9		6	2	3		1	5

						7		6
			3		7			1
		3			6		4	5
1	6	2		9	3			
				1				
			5	8		6	1	7
6	8		4			3		
5			2		8			
3		9						

„Ať se tak nechechtá a stojí klidně, nebo se netrefíme.“

MIKE DOGCATCHER
Facebook

POČASÍ

DNES	ZÍTRA	SOBOTA	NEDĚLE
4/8 °C	2/6 °C	4/8 °C	5/9 °C

Teplotní rekordy: ↓ -20,1 °C (1840) ↑ 13,0 °C (1989) Bio: ❤️ ❤️ ❤️

NAPADÁ VÁS VTIPNÝ POPISEK?
Napište bublinu a reagujte na sloupek na: www.facebook.com/denikmetro

FOTO: 2x AP

ČT1	ČT2	NOVA	PRIMA	ÓČKO
<p>20.15 Vyprávěj Dvojčata. Seriál (ČR, 2009-13). Nespolehlivý tatínek a milenec, který se nechce ženit. Hrají: R. Vojtek, A. Kerestešová, S. Skopal</p> <p>21.05 Vyprávěj Esemesky. Seriál (ČR, 2009-13)</p> <p>22.00 Definice lásky Romantický film (ČR, 2012). Hrají: B. Poláková, J. Kolařík, N. Lichý. Režie J. Sebechlebský</p> <p>23.24 Výsledky losování Šťastných 10 a Extra Renty</p> <p>23.25 Komisař Montalbano Krimiseriál (It., 2018)</p>	<p>20.00 Egypt, věčné kouzlo Úchvatná cesta podél životodárné tepny Egypta</p> <p>21.00 Národní klenoty Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci – v plnosti viry</p> <p>21.30 Bedekr IX Adventní Madrid</p> <p>22.00 Radost z myšlení</p> <p>22.55 Cher a nejosamělejší slon na světě</p> <p>23.50 Vítejte v KLDR</p> <p>00.45 Evropa dnes</p>	<p>20.20 Zlatá labuť (38) Romantický seriál. Dojde zlo potrestání? Zvítězí láska? Hrají: K. Ryska, A. Vacula, M. Dancingerová, S. Lewandowska</p> <p>21.35 Šéfka (9) Důvěra. Krimiseriál (ČR, 2022). Kartlín tým vyšetřuje vraždu dvou mladíků a účastní se akce s kolegy z protidrogového oddělení. Hrají: K. Winterová, P. Konáš, J. Holík, T. Richtrová</p> <p>22.55 Šéfka (10) Případ Straka. Kartlín tým vyšetřuje vraždu bankovního lupiče</p> <p>00.15 Dr. House VII (11, 12)</p>	<p>20.15 Zoo (158) Divka z dobré rodiny. Rodinný seriál (ČR, 2023). Alice pomůže Edovi a Ivaně. Ben zabloudí a Viky s Filipem o něj mají obavy. Hrají: M. Pecháčková, Š. Bilina, E. Burešová, T. Klus</p> <p>21.40 Inkognito V zábavné show se čtveřice osobností snaží uhodnout profesi jednotlivých hostů nebo jejich identitu...</p> <p>22.50 Inkognito</p> <p>23.55 Ano, šéfe!</p> <p>01.05 Policie v akci</p>	<p>15.00 Kítkat Óčko chart</p> <p>17.00 Vánoční výhry</p> <p>18.00 Óčko hity</p> <p>19.00 Party ride</p> <p>20.00 Top 4 Kítkat Óčko chart První čtyři místa v hitparádě diváků Óčka</p> <p>20.15 Óčko hity</p> <p>22.00 Naked Attraction</p> <p>22.30 Virtuální svět TV</p> <p>0.00 Óčko flirt</p>

BMW i5 je dokonalý elektrický manažerský sedan. Konkurence v podobě Mercedesu EQE nebo Tesly Modelu S má velký problém. Důstojným soupeřem je také elektrické Porsche Taycan Turbo S.

2x METRO

Manažerská pětka přijela v čistě elektrické verzi

Novinka z Mnichova rozhodně zaujme. Otestovali jsme vrcholnou verzi BMW i5 M60 xDrive.

Skvěle se řídí, krásně vypadá a technickými parametry oslní. Nová pátá řada od BMW přijíždí do Česka jako elektromobil, benziňák, plug-in hybrid i diesel. Chystá se i kombík a šestiválec.

My jsme v rámci prezentace pro novináře projeli jak dieselovou variantu této osmé generace modelu, tak elektrickou variantu, která je v této řadě nabízena vůbec poprvé. Pětkový bavorák je ale nejrychlejší ve své vrcholné elektrické formě – BMW i5 M60 xDrive disponuje výkonem až 600 koní a 795 Nm, což mu dává schopnost zrychlit z nuly na stovku za 3,8 sekundy. Bate-

Elegance tomuto sedanu nechybí. Povedený je sklon vika kufru. Typické BMW ledvinky na masce mají ledkový svítící rámeček.

rie má využitelnou kapacitu 81,2 kWh, dojezd podle normy WLTP udávaný na 455 až 516 kilometrů. Nové BMW je větší než předchůdci. Do délky narostlo o 97 mm, na 5,06 metru, do šířky o 32 mm – na 1,9 metru a do výšky o 36 mm, na 1,515 metru. Rozvor byl prodloužen o 20 mm –

na 2,995 metru, což má zvýšit komfort zejména na zadních sedadlech.

Baterie je uložena pod podlahou a její váhu při jízdě vůbec necítíte, auto sedí jako přibité. Zrychlení je monumentální, chvílemi si připadáte jako na horské dráze. Kvůli váze 2,4 tuny to není žádný

atlet, ale nedává to znát. Síla je tak ohromující, řízení přesné a bleskurychlé, že máte pocit jako v malém sportáku. Plusem jsou pohodlná sedadla.

Na nabíjecích stanicích se stejnosměrným proudem (DC) je možné tohoto bavoráka nabíjet výkonem až 205 kW. Baterii tak u rychlonabíječky dostanete z 10 na 80 procent kapacity za pouhých 30 minut. Při nabíjení střídavým proudem (AC), jako například na domácích nabíječkách Wallbox, je možné dobít výkonem 11 kW za 8,25 hodiny. Při použití výkonu 22 kW se nabíjecí čas zkrátí na polovinu, tedy na 4,25 hodiny. Tuto variantu jsme vyzkoušeli i my.

Základní benzinová verze přijde na 1 467 700 Kč, za elektrickou i5 dáte 1 749 800 Kč, nejdražší je námi testovaná i5 M60, která stojí už 2 523 300 korun. **PETR HOLEČEK**

Auto roku 2024 zná finalisty

Souboj dvou korejců, jednoho japonsce a dvou prémiových němců.

Dva zástupci prémiového segmentu, dva elektromobily a vůz prodáváný výhradně s pohonem všech kol – taková je skladba finálové pětky, která se v novém roce utká o prestižní titul Auto roku 2024 v České republice.

Odborná porota složená z dvacítky předních českých motoristických novinářů (včetně deníku Metro) reprezentujících široké spektrum čtenářů, diváků a posluchačů na základě svých zkušeností z prvního kola jízdy letošního jubilejního třicátého ročníku ankety vybrala pět finalistů. Porota byla ve svém výběru

neběvale jednotná a pětice finalistů získala ze 100 možných celých 65 hlasů, v loňském roce to bylo v poměru 50:50.

Hned po Novém roce se porotci s finalisty ještě jednou svezou v rámci jízdy druhého kola a následně vyberou vítěze ankety, který na pomyslném trůnu vystřídá Hondu Ci-

vic e:HEV. Jeho jméno bude oznámeno na slavnostním vyhlášení v Kongresovém centru Praha v úterý 6. února 2024. A kdo tedy postoupil do finále? BMW řady 5, Hyundai Ioniq 6, Kia EV9, Mercedes-Benz třídy E a Subaru Crosstrek.

Světovým autem roku 2023 je Ioniq 6. **HOP**

HISTORIE BMW ŘADY 5

BMW 525 (E12)

BMW 5 Sedan (E34)

BMW 545i Sedan (E60)

3x BMW

Sparta má situaci ve svých nohách

Fotbalisté z Letné mohou skončit první, ale i čtvrtí.

Je tu poslední kolo skupinové fáze fotbalových pohárů. Každý ze tří českých celků do něho jde z jiné pozice.

Sparta Praha

Fotbalisté Sparty se v dnešním 6. kole skupiny C Evropské ligy představí na hřišti Arisu Limassol. Situace je natolik vyrovnaná, že Pražané mohou obsadit jakékoli ze čtyř míst. Duel na Kypru má výkop ve 21.00. Sparta není závislá na výsledku souběžně hraného utkání mezi Betisem Sevilla a Glasgow Rangers. V případě vítězství čeká Letenský jarní vyřazovací kolo Evropské ligy. Pokud by navíc Betis prohrál, ovládli by spartané skupinu a prošli rovnou do osmifinále. První

ve skupině by mohli skončit i v případě remízy Betisu, pak by ale na Arisu museli zvítězit alespoň o tři góly, i když ani to by nemuselo stačit. Rozhodoval by totiž celkový počet vstřelených branek, případně počet venkovních gólů. Pokud v souboji dvou úřadujících mistrů svých zemí Pražané remizují nebo prohrají o gól, přejdou z třetí pozice do nižší Evropské konferenční ligy. Jestliže by však podlehli Arisu minimálně o dvě branky, skončí poslední a na jaře se v pohárech nepředstaví.

Slavia Praha

Sešívání od 18.45 odehrají závěrečný šestý zápas skupiny Evropské ligy proti Servette Ženeva. Mají jistotu postupu do vyřazovací fáze a případné vítězství nad švýcarským soupeřem jim vynesou triumf ve skupině, který znamená účast v osmifinále.

NOVÝ VLASTNÍK?

Fotbalovou Slavii chce podle informací týdeníku Euro od čínské společnosti CITIC Group koupit miliardář Pavel Tykač.

- Měl by získat 99,98 procenta akcií klubu, aktuální cena se pohybuje kolem dvou miliard korun.
- I po příchodu majitele energetické a uhelné společnosti Sev.en Energy má ve vedení Slavie zůstat předseda představenstva Jaroslav Tvrdík. **ČTK**

Viktoria Plzeň

Plzeň domácím zápasem s Astanou (21.00) ve skupině Evropské konferenční ligy může i pošesté zvítězit, čímž by ještě vylepšila český pohárový rekord. **ČTK**

Jubilejní?

Tenisté Prostějova zaútočí v extralize smíšených týmů na jubilejní 20. titul. Pomoci by jim mohl i čtvrtfinalista letošního Australian Open Jiri Lehecka. Hlavními vyzyvateli obhájců budou hráči Sparty či I. ČLTK Praha, které má na soupisce wimbledonskou vítězku Markétu Vondroušovou (na snímku). Finále se uskuteční 19. prosince v Říčanech u Prahy. **ČTK**

Napadený už je doma

Rozhodčí Halil Umur Meler (vpravo), jehož po ligovém zápase s Rizesporem napadl předseda Ankaragücü Faruk Koca, včera opustil nemocnici. „Kromě oteklého oka už nemá žádné potíže,“ uvedl primář nemocnice Acibadem v Ankaře Mehmet Yorbulut a dodal, že menší zlomenina v obličejí se brzy zahojí. Soudí zamířil domů do Izmiru a na cestě měl policejní doprovod. Turecké fotbalové soutěže, přerušené kvůli tomuto napadení, se znovu rozběhnou 19. prosince. Turecký svaz slíbí vynést nejtvrďší možné tresty. **ČTK**

Kancelář řádkové inzerce: Václavské náměstí 1, palác koruna, Praha 1

Auto-moto - poptávka

• Sbíráám auta, motorky, traktory, voj. techniku, díly, vraky, technické průkazy, typové osvědčení, vybavení dílen a garáží, vše do r. 1990. T. 734843403

Práce - nabídka

• SP hledá bezpečnostní pracovníky pro Prahu a Horoměřice, 12hod směny. Čistý TR, občanství ČR. Certifikát strážný výhodou. Tel.: 733618655, 736528900

Kdo bude českým kapitánem?

Čeští hokejisté dnes zahájí druhý turnaj Euro Hockey Tour v sezoně, jímž budou Švýcarské hry, domácím utkáním proti Finsku. Premiéru před českým publikem prožije hlavní kouč Radim Rulík, jenž začátkem léta převzal národní tým po Karim Jalonenovi a listopadový turnaj Karjala s mužstvem

vyhrál bez ztráty bodu. Utkání ve vyprodané pražské O2 areně začne v 18 hodin.

„Je radost zahrát si domácí zápas. A nemyslím, že jen pro hráče, ale i pro nás na střídačce. Ale nedomnívám se, že bych kvůli tomu měl být nějak nervózní. Uvidíme, jak to bude vypadat,“ řekl trenér Rulík. „Vždy, když se hraje

před domácím publikem a je vyprodaná hala, je zápas speciální. Těším se na to, ale myslím, že to my všichni. Uvidí nás zase rodina, známí. Víme, jací jsou čeští fanoušci, takže se moc těšíme,“ doplnil zkušený útočník Roman Červenka. Ten je jedním ze zamýšlených kapitánů, které chce Rulík opět prostrídat. Se-

stavu ale osmapadesátiletý kouč dosud neprozradil.

Po souboji s Finy čeká hokejisty zítra let do Curychu, kde si ještě odpoledne zatloukají. V největším městě Švýcarska se pak v sobotu od 18 hodin utkají s domácím výběrem a v neděli od 13 hodin završí vystoupení na turnaji zápasem se Švédý. **ČTK**